

דברי הכפר

גיליון מס. 2778 * ד' תמוז תשפ"ג * 23 ביוני 2023

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור: dorittb1963@gmail.com

בית כפר הנשיא
אבלים עם פטירתו
בשיבה טובה של
לן ויינטראוב ז"ל
ומשתתפים בצערם של
ליבי, תמר, יואל, ורדה והמשפחות
תנחומינו לכל המשפחה המורחבת

רקמה אנושית אחת

חזה אלברשטיין

מילים ולחן: מוטי המר

כשאמות, משהו ממני, משהו ממני

ימות בך, ימות בך.

כשתמות, משהו ממך בי, משהו ממך בי

ימות איתך, ימות איתך.

כי כולנו, כן כולנו

כולנו רקמה אנושית אחת חיה

ואם אחד מאיתנו

הולך מעמנו

משהו מת בנו -

ומשהו, נשאר איתו

אם נדע, איך להרגיע, איך להרגיע

את האיבה, אם רק נדע.

אם נדע, אם נדע להשקיט את זעמנו (אם נדע להשקיט)

על אף עלבוננו, לומר סליחה.

אם נדע להתחיל מהתחלה.

כי כולנו...

אין לה מנוחה אפילו בקבר

1. השבוע ביום שלישי בבוקר הגיע ה'ספר דוגמה' עם שליח. פעם קראו לזה העתקי שמש. זהו ספרי השישי. ספר שירים וציורים, או שמא בעצם ציורים ושירים.

2. די דיכטומי המקום הזה שבו העולם ואני מתחככים/מתנגשים ואני מבקש לתווך אותו לבני ובנות האדם באמצעות שיר או ציור, ללא מורא וללא משוא פנים. וכל הזמן הזה אני מתלבט איזהו המדיום שאני מעדיף ועדיין לא החלטתי. אולי זה עוד יקרה יום אחד. כשאגדל.

3. הספר עוד מעט ירד אל הדפוס ומשם אל חנויות הספרים. זה הולך להיות ספר לא קל או שאפשר לומר אפילו קשה. זהו ספר של תקופת דמדומים שנחצב במכרות הקיום האנושי בזמנים קשים מנשוא ומרים עד מאוד. אני מאוד מקווה שבבוא העת אם יתגלגל אל תחת ידכם תעניקו לציורים ולשירים שבו את ההזדמנות לגעת בכם באהבה ולפעמים גם בכאב.

4. ברוך הבא לעולם 'אין לה מנוחה אפילו בקבר'. ספר מס' 6.

היום הארוך ביותר

1. 21 ביוני הוא היום הארוך בשנה. זהו יום נקודת ההיפוך - היממה בעלת שעות האור הרבות ביותר והלילה הקצר ביותר בשנה. בחצי הכדור הצפוני. מעתה הלילה יתחיל להתארך והיום להתקצר. אין מה לעשות. ככה זה.
2. שון קונרי נולד בשנת 1930. הסרט 'היום הארוך ביותר' יצא לאקרנים בשנת 1962. שון קונרי היה אז בן 32 וניראה רק לדקות ספורות בלבד על המסך, כשהוא נוחת מהנחתת, משתכשך במים לעבר החוף ומשוחח עם החייל שליידו. כאשר נעלם מהמסך נותרו עוד כשעתיים עד סוף הסרט. בסוף הטובים מנצחים.
3. בין כותבי התסריט היה גם רומן גארי לימים אמיל אז'אר. כשראיתי את הסרט אי שם בשנות ה-60, ובכן, למרות שכיכבו בו ג'ון וויין, הנרי פונדה, רוברט מיצ'ם, ריצ'ארד ברטון ורבים וטובים אחרים, אני זוכר משום מה דווקא את שון קונרי שהופיע לשתי דקות ולאחר מכן גז ונעלם.
4. אני מתעלם לרגע מסרטי ג'יימס בונד שלו שלא אהבתי במיוחד, הפעם הבאה שראיתי אותו בסרט אמיתי הייתה ב'מארני' של היצ'קוק בשנת 1964. אחר כך 'גבעת הגברים' בשנת 65 ומאז הוא רק הלך והשביח.
5. אז היום הוא הארוך ביותר. יום ארוך מאוד ולילה קצר כנ"ל. וגם אחלה של סרט!

מגדל בבל

1. החודש ספרנו מתחילת השנה 35 עובדים בתאונות עבודה, מרביתם פועלי בניין שצנחו אל מותם. זהו מספר בלתי נתפס. אילו הם היו נהרגים בפיגועים או בירי מעבר לגבול המדינה הייתה גועשת ורועשת. אבל אצלנו פועלים הנופלים מפיגועים אל מותם זוהי עובדה משעממת. נתון סטטיסטי. מה גם שרובם אינם יהודים, כמה סינים והרוב פלסטינים, אז למי בכלל אכפת.
2. וככה זה נראה במקורותינו :
 "ר' פנחס אומר: לא היו שם אבנים לבנות את העיר ואת המגדל, ומה היו עושין? היו מלבנים לבנים ושורפים אותם כיוצר חֶרֶס עד שבנו אותו גבוה ... ואם נפל אדם ומת לא היו שמים לבם עליו, ואם נפלה לבנה היו יושבין ובוכין ואומרין מתי תעלה אחרת תחתיה..." (פרקי דרבי אליעזר, כ"ד).
3. אז כן, ר' פנחס מתאר למעשה את דמותו האמיתית. זו הנחבאת מאחורי המטריקס של הנאומים המתייפייפים של ראש ממשלתנו המושחת והזמני שקורא לנו אומת סטארט אפ ומבטיח לנו שאם ניתן לו להוביל עוד רגע וניגע בשמיים.
4. אז בינתיים נופלים בני אדם אל מותם, ביג דיל. למי אכפת. משעמם. עוד רגע ניגע בשמים.
5. מגדל בבל כמו שחזה אותו בעיני רוחו הצייר פיטר ברויגל האב

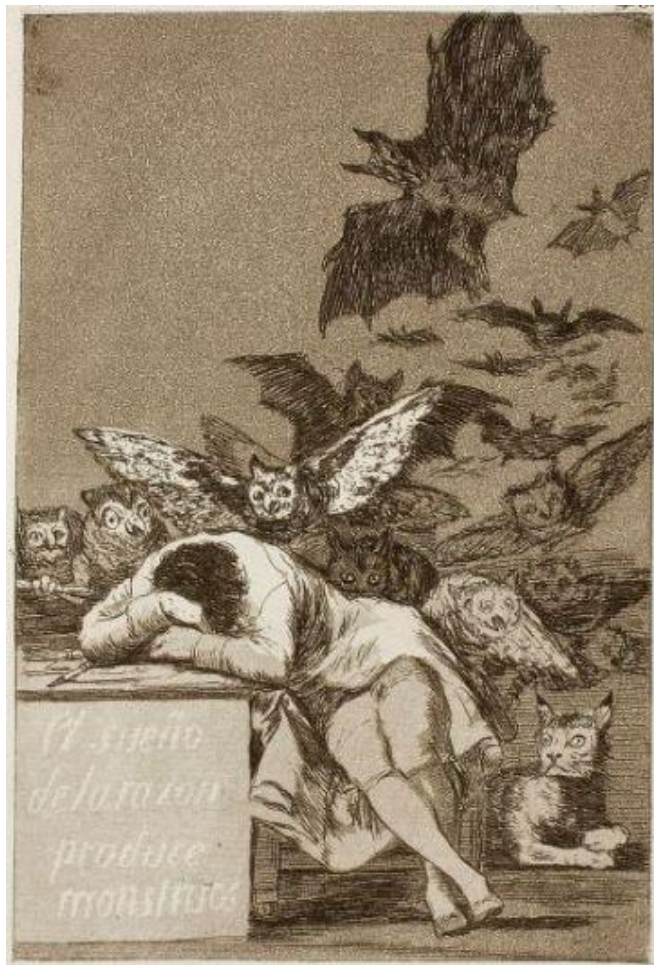

הבחירות ללשכת עורכי הדין

1. השבוע נערך קרב מורט עצבים על ראשות לשכת עורכי הדין. קרב שיש לו השלכות רבות על הרכב הועדה למינוי שופטים. אפי נוח עורך דין שהורשע בעבירה על החוק, איך לא, נציג הקואליציה וההפיכה המשפטית. מולו ניצב עמית בכר כנציג המחאה והדמוקרטיה. ובכן לאחר יממה מותחת שבה אנשי נוח ניסו לעשות הכל כדי ליאש את המצביעים. התברר שעמית בכר ניצח ברוב מוחץ. אנשי המחאה רואים בכך סוג של ניצחון על רפורמת הדיקטטורה.

2. לכן הגיע שלב א': אפי נוח מועמד הקואליציה הודה בהפסד ונימק זאת כך: "הקרב הפך למלחמה של שמאל – ימין, בקרבות כאלה הימין תמיד מפסיד". חחח, ואני חשבת לתומי שזה היה קרב בין עורך דין מורשע לבין עורך דין נקי כפיים שניצח.

3. ומיד הגיע שלב ב': מיד לאחר נצחונו של עמית בכר נודע שבקואליציה מתכוונים לקדם את פירוק לשכת עורכי הדין כבר בשבוע הבא! כי היי מה זה שווה לשכת עורכי הדין אם אנחנו לא יכולים לשלוט בה. לפרנסיסקו גויה יש תחריט שנקרא 'תרדמת התבונה מולידה מפלצות'. ראה רחוק הגויה הזה.

פרנסיסקו גויה תרדמת התבונה

פינת הקריקטורה השבועית: השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר בן אמר בזירת הפיגוע בעלי ש"צריך להיכנס לג'יין ולפרק להם את הצורה!"...

התבקשתי לברך בשם המורים, את באי בית ותיקי הגליל במסיבת סיום השנה. הנה הדברים שכתבתי:

המקצוע הכי חשוב בעולם הוא מקצוע ההוראה, זאת יודעים כולם, חוץ מאלה שקובעים את שכרם של המורים.

המורים לגיל הרך, ולגיל הקשה - מקנים לתלמידיהם דעת והרגלי למידה, פותחים בפניהם עולמות שלא הכירו קודם, מפתחים אצלם סקרנות, טעם טוב ובמיוחד ערכים והרגלים חברתיים. כמעט כולנו, המורים כאן, התחלנו את דרכנו כמורים ומורות לגילאים הרכים ולגילאים הקשים.

עכשיו הגענו להיות מורים לגיל המופלא, זכינו להיות מורים של הסבים והסבתות של תלמידינו לשעבר.

תראו כמה יתרונות יש במעבר הזה:

- אין צלצול בראשית השיעור, ובכל זאת כל התלמידים נמצאים כבר בכתה.
- אנחנו לא צריכים לבדוק מבחנים ו/או לתת ציונים.
- אין ימי הורים. או ימי נכדים. נחסך ממני הצורך לאמר לנכדים של סבא אליעזר: "סבא אליעזר הוא מאד נחמד, אבל יש לו נטייה להירדם בשיעורים. אולי כדאי שילך לישון יותר מוקדם, במקום לצפות בסדרות" ו"סבתא יוכבד, מאד נחמדה. העבודות שהיא מגישה הן מאד מעניינות, האם היא נעזרת במטפלת שלה בכתיבת העבודות?"
- אין תכנית לימודים מחייבת של משרד החינוך ולא חייבים להספיק את החומר, ולהצליח בבחינות המיצב ובבחינות הבגרות. אני בוחרת את חומר הלימודים על פי העניין שלי, ועל פי מה שלדעתי יעניין את הסטודנטים שלי, ויגרום להם הנאה.
- התלמידים חביבים, תמיד כיף לפגוש בהם בכתה או מחוצה לה.
- אין חדר מורים, אבל, יש קפה רזה ושם נמצא איציק החביב, וורד תמיד מקדמת את פני בשאלה: במה אני יכולה לפנק אותך היום? מה יכול להיות טוב מזה?

אין ספק – זכות גדולה נפלה בחלקנו, להיות מורים באחד מהמפעלים המוצלחים ביותר של האזור שלנו. בית ותיקי הגליל, ועמותת ותיקי הגליל, שהם דוגמא ומופת לעשייה משמעותית המתאימה לבני הגיל שלנו פלוס פלוס.

תודה על הזכות הזאת וגם על הזכות לברך בשם המורים של בית ותיקי הגליל.

אני רוצה לאחל לכל המורים, התלמידים, והצוות של בית ותיקי הגליל קיץ נעים.
לאלה אשר יוצאים לחופשה – שתהיה לכם חופשה של חוויות נעימות ומילוי
מצברים, ולכל אלה שאינם יוצאים לחופשה, שמסיימים את השנה בסוף
החודש, וכעבור יומיים חוזרים לתוכנית הקיץ – שיהיו לכם קורסי קיץ מוצלחים.
להתראות אחרי החגים.

עד כאן הדברים שאמרתי במסיבת ותיקי הגליל.

• **ברכותי לכל המורים והתלמידים של בית הספר התיכון, היוצאים לחופשת הקיץ.**

ברכות חמות במיוחד לעדנה בז, מנהלת "עמק החולה" אשר סיימה את
תפקידה לטובת ניהול ביה"ס הידוע והוותיק – "כדורי",
ברכות חמות גם לעירית ארנון, מי שעד כה ניהלה את החטיבה העליונה ב"עמק
החולה", שהתמנתה לתפקיד מנהלת בית הספר
החל מהיום יתחילו הימים להתקצר, אבל עוד נכוננו לנו הרבה הרבה שעות אור.

שבת שלום

תמר וולפין

מזל טוב
בן נולד לאלה ושילו
נכד לבלהה ואשר איילון
אח לאביב ותומר
מאחלים לכם ולכל המשפחה
שפע של בריאות ונחת

אחדות או אחידות

האם היהדות תומכת בערכי הפלורליזם והסובלנות?

לאחרונה השתתפתי ביום לימוד לנשים במכון שכטר בירושלים, המוסד של לימודים אקדמיים של התנועה הקונסרבטיבית בישראל, שבו למדתי לתואר שני. אני רוצה לשתף אתכם בהרצאה של הרב דוד גולינקין, שהוא מומחה גדול בהלכה היהודית. הכותרת כאן הייתה נושא הרצאתו.

במקורות יש קטעים רבים - בתלמוד, במדרשים ובפסיקות רבנים בכל הדורות, המביעים תמיכה באחדות עם ישראל, ושליטת האחדות. והרי כמה דוגמאות (מי שמעונין במקור המדויק מוזמן לפנות אלי (davoltsara@yahoo.com):

בעד האחדות: בתלמוד הבבלי (שבת ומגילה) מאשימים את האיבה בין יוסף ואחיו שהוביל לאסון של הירידה למצרים והעבדות בת מאות שנים.

הפילוג בין ממלכת יהודה וממלכת ישראל גרמה להחלשת שתיהן וכיבושן בידי האימפריות הגדולות, אשור ובבל)

הנביא יחזקאל (שחי בבבל אחרי ההגליה) מנבא על איחודן מחדש של שתי הממלכות (פרק ל"ז, פסוקים 16-25)

הרב יצחק אברבנאל במאה ה-15, "כל טוב ישראל והישארותם נתלה בהתאחדם יחד".

נגד האחדות

חכמי העבר הביעו תמיכה בריבוי דעות בלימוד תורה, בבני אדם ובהלכה.

חז"ל טבעו את מטבע הלשון: "שבעים פנים לתורה" (במדבר רבה).

"מקרא (פסוק) אחד יוצא לכמה טעמים" (סנהדרין)- כלומר, ניתן לפרש אותו פסוק בכמה דרכים ואין בכך שום פגם.

יש חיוב בעובדה שאנשים שונים, ודעותיהם שונים. במדרש תנחומא מבקש משה שהאל ימנה מנהיג "שיהיה סובל לכל אחד ואחד לפי דעתו"- שהמנהיג האידיאלי יסבול כל אחד לפי דעתו ואינו מנסה לכפות עליהם דעה אחידה.

הרב קוק מתייחס לנושא בפרושו לסידור (עולת ראי"ה). הוא כותב: "כי הבנין ייבנה מחלקים שונים, והאמת של אור העולם תיבנה מצדדים שונים, משיטות שונות, ש'אלו ואלו דברי אלהים חיים', מדרכי עבודה והדרכה וחינוך

שונים, שכל אחד תופס מקומו וערכו...וריבוי הדעות...הוא הוא מעשיר את החכמה והגורם להרחבתה."

פלורליזם בהלכה:

האם המסורת היהודית דוגלת באחידות בשמירת מצוות? מתברר שלא.

בתלמוד הירושלמי (סנהדרין) יש קטע ידוע. משה מבקש מאלהים: "ריבוננו של עולם, הודיעני היאך היא ההלכה? אמר לו: 'אחרי רבים להטות' (ציטוט מספר שמות כ"ג"2) - רבו המזכין זכו, רבו המחייבין חייבו, כדי שתהא התורה נדרשת מ"ט פנים טמא ומ"ט פנים טהור..."

אחרי ביטול הסנהדרין בשנת 425 לא היתה קבוצה אחת של חכמים שפסקה על דעת הרוב, ולכן הפכה ההלכה (והמנהגים) פלורליסטית, ונקבעה בכל קהילה וקהילה. היו הבדלים בין יהודי בבל ויהודי ארץ ישראל, בין אשכנזים וספרדים, בין חסידים ומתנגדים, וגם בין חצרות שונות של חסידים. אף אחד לא היה נחשב "חוטא" או "פסול" אם הוא נהג לפי מנהג מסוים ולא לפי מנהג אחר או רב אחר.

מה הבעיה היום במדינת ישראל?

הרבנות הראשית

היא שמנסה לכפות את דעתה על כל תושבי המדינה, ואנחנו עדים להשלכות הקשות מהנסיין של הממסד הדתי האשכנזי לכפות את עקרונותיו על העולים החדשים מארצות ערב בשנות ה-50.

בכלל, הרבנות הראשית נוסדה בימי המנדט, בעקבות עצה של יהודי אנגלי בשם NORMAN BENTWICH, שהתבסס על המוסד שהיה קיים באנגליה. הוא עבד בממשל המנדטורי בארץ ישראל בשנות ה-20.

לאט לאט המוסד הזה ראה לנכון לקבוע כללים הלכתיים עבור כל עם ישראל, ואף קהילות בחוץ לארץ הולכות בתלם בנושאים קריטיים כמו גיור.

אין שום סיכוי שהרבנות הראשית תוכל לכפות את דעתה על כל יהודי ישראל, מה גם שיש הרבה שחיתות בבחירת נציגיה (היום רוב חרדי בארגון דרעי). היא רק משניאה את היהדות על חלק גדול באוכלוסייה. רואים את הבריחה של רבים לטקסים "חילוניים-דתיים".

אז אולי הפתרון הוא לחזור לקביעת הלכה לפי קהילות-קהילות, כאשר כל אחד מנוהלת על ידי רב/מנהיג נבחר ולגיטימי.

(אפשר לקרוא דיונים רבים של הרב גולינקין באינטרנט – מכון שכטר, "עשה לך רב")

שרה דבולט

23.6 קרן דוידסקו

25.6 עמרי ג'קסון

26.6 דרור זרוע'ס

מירית מזרחי מור

27.6 בני כהן

נדב חיט

טל לינטון

28.6 לאה כץ

ענבל אזרן

29.6 דינה ברור

איתן צ'ייכנר

יעל מאור

סיפור לשבת

מכתב בקשה

נכתב על ידי: אתי זרגרי

אדם מאד עשיר לא ידע קרוא וכתוב ולו היה בן אחד יחיד. אמר לבנו: בני אני רוצה שאתה תלמד טוב שלא תהיה כמוני. הנה יש לי כסף אבל אני בור לגמרי. הבן נענה לאביו ובקש שישלח אותו לארה"ב לאחת האוניברסיטאות הטובות כדי ללמוד ולהצליח. אכן האב שלח את בנו, צייד אותו בכסף. לאחר מספר חודשים אזל כספו של הבן ושלח מכתב לאביו וכתב: אבא אני מאד מבקש אם תוכל לשלוח לי כסף כי הכסף שנתת לי נגמר. המכתב הגיע לאב ומאחר והוא לא יודע לקרוא, הלך לשכן ובקש שיקריא לו את המכתב. השכן קרא אותו בטון מאד קשה וזה נשמע מפיו של השכן כי הבן דורש מיד כסף ולא מבקש מאביו. האב כעס מאד ואמר אם כך הוא פונה אלי אני לא אשלח לו כסף.

לאחר זמן מה ראה הבן כי אין תגובה מאביו, שוב שלח לו מכתב וביקש בלשון יפה אם יוכל שיעביר לו את הכסף, כי הוא לא יכול להמשיך לשלם את שכר הלימוד ואת שכר הדירה.

שוב האב הלך לאותו השכן והשכן שוב קרא את המכתב בטון קשה. האב התרגז ואמר שעד שהוא לא יבקש יפה אני לא אשלח לו כסף. לאחר זמן מה שוב הבן כותב לאביו ולא מבין מדוע האב לא שולח לו כסף, הרי הוא רצה שהוא ילמד ויצליח. המכתב הגיע והאב הלך לשכן והוא לא היה בבית. פנה לשכן השני והשכן השני קרא את המכתב בנועם כפי שהבן כתב.

האב אמר: יופי, עכשיו אני אשלח לו את הכסף כי הוא ביקש יפה. שאל השכן מה קרה בפעמים הקודמות. האב אמר: הוא כתב לא יפה ודרש ממני לשלוח לו כסף.

השכן בקש לראות את המכתבים הקודמים, קרא אותם ואמר לאב: הרי סגנון הבקשה שלו בשלושת המכתבים הוא זהה, הוא כתב אותו הדבר, מדוע כעסת כל כך.

מוסר השכל: חשוב איך אתה אומר ומציג את הדברים ובאיזה טון. את אותם המילים אפשר לפרש כדברי בנועם ואפשר גם כמילים תקיפות.

שבת שלום - דורית

